

ΠΑΛΑΙΧΩΡΙ - Η ΓΕΝΕΤΕΙΡΑ

1936: Η οικογένεια Χριστοφή και Κυριακούς Μάτση με τα τρία παιδιά τους: Κυριάκο, Γιώργο και Γιαννάκη.

Οι γονείς του ήρωα, Χριστοφής και Κυριακού Μάτση την ημέρα του γάμου τους.

Η γιαγιά και ο παππούς του ήρωα Κυριάκος Μάτσης σε οικογενειακή φωτογραφία.

Ο Κυριάκος μικρός με τους γονείς του.

Η μητέρα του ήρωα στο σπίτι της στο Παλαιχώρι.

Και οι δύο γονείς του Κυριάκου.

1945: Ο Κ.Μ. με τον αδελφό του Γιώργο και τη μικρή Λευκή στο πατρικό τους.

Παλαιχώρι 1946: Με τον αδελφό του Γιώργο, τον πάππο του Κυριάκο και τον πατέρα του Χριστοφή.

Ο Κυριάκος σε ηλικία 3 ετών.

**Οι γονείς του Κυριάκου μπροστά από την
βιβλιοθήκη του.**

Ο πατέρας του Κυριάκου και ο αδελφός του Γιώργος.

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΜΑΤΣΗ

ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΥΠΡΟΥ - ΑΡΧΙΒΙΟ ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΜΑΤΣΗ

ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ - ΓΥΜΝΑΣΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ

1. Ο Κυριάκος Μάτσης μαθητής.
2. 1945: Ο Κ.Μ. με τους καθηγητές και συμμαθητές του στο Ελληνικό Γυμνάσιο Αμμοχώστου.
3. Το εξώφυλλο του Δελτίου Προόδου και Διαγωγής του μαθητή της Δ' Τάξης του Ελληνικού Γυμνασίου Βαρωσίων, Κ.Μ.
4. Ο Κ.Μ. ενεργό μέλος του χορευτικού συγκροτήματος του Γυμνασίου Αμμοχώστου.
5. Ο Κυριάκος Μάτσης φοιτητής.
6. Το οίκημα της ΑΝΟΡΘΩΣΗΣ μετά την ανατίναξή του από τους Άγγλους. Ο Κ.Μ. ήταν ενεργό στέλεχος του σωματείου.
7. Το Ελληνικό Γυμνάσιο Αμμοχώστου από το οποίο αποφοίτησε ο Κ.Μ.. Κατά τη διάρκεια του Αγώνα το Γυμνάσιο κλείστηκε και καταλήφθηκε από τα Αγγλικά στρατεύματα.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΥΠΡΟΥ
ΑΡΧΕΙΟ ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΜΑΤΣΗ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ - ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ

1. Ο Κυριάκος Μάτσης στο εργαστήριο της Γεωργικής Χημείας του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.
2. Πάσχα 1947: Ο Κ.Μ. με συμφοιτητές του στην Οδό Εθνικής Αμύνης στη Θεσσαλονίκη.
3. Με συμφοιτητές του στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.
4. Ο Κυριάκος Μάτσης με τους συναδέλφους του: Πολεμή Ακύλα, Γιαννάκη Δρουσιώτη και Κύρο Σαββίδη.
5. 30 Μαΐου 1948: Από εξόρμηση των φοιτητών στην Κατερίνη. Η φωτογραφία ελήφθη στο πάρκο της πόλης. Στο κέντρο ο τότε πρύτανης του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Βασίλειος Ιωαννίδης.
6. 30 Μαΐου 1948: Από εξόρμηση των φοιτητών στην Κατερίνη.
7. Ο Κ.Μ. με συμφοιτητές του κατά την περίοδο 1946 - 1949. Στο κέντρο ο Απόστολος Μιχαλόπουλος.
8. Θεσσαλονίκη 1948: Ο Κ.Μ. μαζί με το Σάββα Γαβριηλίδη. Ο Μάτσης, στη διάρκεια μιας προπόνησης κτύπησε στο κεφάλι.
9. Στο εργαστήριο της Βοτανικής. Αριστερά ο Κ.Μ. και δεξιά ο συμφοιτητής του Στογιάννης Μενέλαος.
10. Αύγουστος 1949: Ο Κ.Μ. με φιλική συντροφιά στα γαλάζια νερά της ιθάκης.
11. Ο Κ.Μ. με τους Κύπριους φοιτητές της Γεωπονικής Σχολής Θεσσαλονίκης: Ανδρέα Αζίνα, Κωνσταντίνο Αχειλλίδη και Πολεμή Ακύλα.
12. Ο Κ.Μ. σε φοιτητική εξόρμηση στο Κιλκίς.
13. Ο Κυριάκος Μάτσης στη Θεσσαλονίκη με τον Πολεμή Ακύλα.
14. Με συμφοιτήτρια του στη Θεσσαλονίκη.
15. 2 Μαρτίου 1949: ο Κ.Μ. με άλλα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Μορφωτικής Ενώσεως Εθνικοφρόνων Φοιτητών (Μ.Ε.Ε.Φ.)

16. Μαζί με συμφοιτητές του.
17. Με συμφοιτητές του σε εκπαιδευτική εκδρομή της Γεωπονικής Σχολής.
18. 24 Μαρτίου 1950: ο Κ.Μ. με το συμφοιτητή του Δημήτριο Παπαϊωάννου στο προαύλιο του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.
19. Ο Κυριάκος Μάτσης με τον Πολεμή Ακύλα.
20. Με συμφοιτητές του.
21. Με συμφοιτητή του στη Θεσσαλονίκη.
22. 1 Ιουλίου - 28 Νοεμβρίου 1951: Ο Κ.Μ. βρίσκεται στην Κύπρο και ασχολείται με τη συγγραφή της Πτυχιακής διατριβής του που έχει ως θέμα: "Γενική μελέτη του χωριού Παλαιχωρίου Λευκωσίας και ειδική της εν αυτώ αμπελοκαλλιέργειας". Η φωτογραφία ελήφθη στις 8 Νοεμβρίου 1951.
23. Σε εκδρομή στο Παλαιχώρι κατά τη διάρκεια των θερινών διακοπών.
24. Ο Κ.Μ. σε μια τρυφερή στιγμή με συγγενικά του πρόσωπα στο Παλαιχώρι.
25. Ο Κυριάκος Μάτσης σε συγγενικό γάμο στα Κούκλια Αμμοχώστου.
26. Με τον εξάδελφο και συναγωνιστή του Κωστάκη Κυριάκου.
27. Αθήνα: Ο Κυριάκος σε μια τρυφερή φωτογραφία. Με μικρό παιδί στο Πεδίο του Άρεως.
- 28 και 29. Στον Ιερό Βράχο της Ακροπόλεως και στην Ακρόπολη Αθηνών.
30. Στο Ερέχθειο.
31. Σε ακραίο φυλάκιο των Μακεδονικών συνόρων. Ο Μάτσης μετέφερε στους Έλληνες ακρίτες τον πόθο των Κυπρίων για εθνική αποκατάσταση της Κύπρου.
32. Σε διαφωτιστικές εξορμήσεις στη Βόρειο Ελλάδα.

33. Σε διαφωτιστική εκστρατεία στα σύνορα. Ομιλητής ο Κυριάκος Μάτσης.

34. Παρακολουθώντας την επεξεργασία του καπνού στη Βόρειο Ελλάδα.

35. Μονή Κουτλουμουσίου. Κυριακή του Πάσχα.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΥΠΡΟΥ - ΑΡΧΕΙΟ ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΜΑΤΣΗ

ΚΟΥΚΛΙΑ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ - ΓΕΩΠΟΝΟΣ

1. Ο Κ.Μ. στο αγρόκτημα του θείου του στα Κούκλια Αμμοχώστου. Τη φωτογραφία αυτή έστειλε ο Κυριάκος στον Ευάγγελο Πανέρα.
- 2,3,4. Τρεις φωτογραφίες στο αγρόκτημα Κουκλιών.
5. 1953: Ο Κ.Μ. με τον Γιάννη Δρουσιώτη στα Κούκλια.
6. Ο Κ.Μ. στο αγρόκτημα του θείου του στα Κούκλια.
7. Οδηγός τρακτέρ στο αγρόκτημα.
8. 1953: Με τον εξάδελφο του Κωστάκη Κυριάκου σε μια παρτίδα σκακιού στα Κούκλια.
9. Φύτεμα δέντρου στα Κούκλια.
10. Το αγρόκτημα του θείου του στα Κούκλια.
11. 1953: Ο Κυριάκος καπνίζει.
12. Ο Κυριάκος Μάτσης κυνηγός.
13. Με φίλους του στην Κύπρο.
14. Με φιλική συντροφιά στην Κύπρο.
15. Ο Μάτσης μαζί με συμφοιτητές του και μοναχούς στο Άγιον Όρος.
16. Ιανουάριος 1954: Ο Κυριάκος Μάτσης με φίλους.
17. Μπροστά σε μια παραδοσιακή βρύση.

ΑΓΩΝΑΣ ΕΟΚΑ

1. Σωματική έρευνα από Βρεττανούς στρατιώτες.
2. Άγγλοι στρατιώτες αναζητούν κρησφύγετα ανταρτών της ΕΟΚΑ.
3. Κατά την περίοδο του Αγώνα το "Κρυγό Σχολειό" ξαναζεί. Μαθητές Γυμνασίου διδάσκονται Λογιστική στην Εκκλησία.
4. Τούρκος επικουρικός αστυνομικός μεταφέρει τραυματισμένο μαθητή.
5. Ο επικίνδυνος "τρομοκράτης" που έχει συλληφθεί από τους Άγγλους στρατιώτες δεν είναι παρά ένας 10χρονος μαθητής του Δημοτικού.
6. Μάϊος 1956: Κρατητήρια Κοκκινότριμιθιάς. Δεξιά ο αδελφός του ήρωα Γιαννάκης Μάτσης. Αριστερά ο συγκρατούμενος Γιαννάκης Επαμεινώνδας.
7. Μέσα στην παράγκα αρ.12. Μεταξύ άλλων διακρίνονται: Ευαγόρας Παπαχριστοφόρου, Αντώνης Παπαδόπουλος, Παύλος Παυλάκης, Σωτήρης Έλληνας, Χριστόδουλος Παρλάς, Λοίζος Λοϊζίδης, Γιαννάκης Επαμεινώνδας, Παντελάκης Κυριακίδης.
8. Ο ήρωας με το Νίκο Χ"Νικόλα στα κρατητήρια Κοκκινότριμιθιάς.
9. Ο Κυριάκος Μάτσης στα κρατητήρια Κοκκινότριμιθιάς.
10. Ο ήρωας με τον αδελφό του Γιαννάκη και άλλους συναγωνιστές στα κρατητήρια Κοκκινότριμιθιάς το 1956. Διακρίνεται και ο Ευαγόρας Παπαχριστοφόρου.
11. Φωτογραφία του Κ.Μ. από βιβλιάριο των Βρετανικών Αρχών, το οποίο εχρησιμοποιείτο στις έρευνες για σύλληψη καταζητούμενων ανδρών της ΕΟΚΑ.
12. 1955: Από τις συνομιλίες Μακαρίου - Χάρτινγκ. Μετά την εξορία του Μακαρίου, ο Κ.Μ. συνέχισε τις συνομιλίες με τον Άγγλο Κυβερνήτη.
13. G.A.S. PEREIRA (διαβόητος ανακριτής).
14. Ο συνταγματάρχης Μακκάουαν, που από το 1956 μέχρι το 1958 ήταν γενικός υπεύθυνος των Κρατητηρίων Ομορφίτας και εμπνευστής των βασανιστηρίων εναντίον των αγωνιστών της ΕΟΚΑ. Ήταν ο πιο απάνθρωπος βασανιστής του Κυριάκου.

15. Ο διαβόητος αστυνόμος Μπερτζ. Υπηρέτησε στην Κύπρο από το 1954 μέχρι το 1958. Διηύθυνε τον Ειδικό Κλάδο "Σπέσιαλ Μπράντς" της Αστυνομίας. Υπήρξε ένας από τους ανάληγτους βασανιστές ου Κ.Μ..

16. Η τελευταία φωτογραφία του Κυριάκου Μάτση.

Μερικοί από τους χώρους που έδρασε ο Κυριάκος Μάτσης ως τομεάρχης της Κερύνειας:

17. Το Αββαείο του Μπέλλαπαϊς.

18. Η Κερύνεια και το γραφικό της λιμάνι.

19. Το χωριό Κάρμι.

20. Καντάρα.

21. Άγιος Ιλαρίων.

22. Η Λάπηθος.

23. Ο Πενταδάκτυλος.

24. Το σπίτι με το κρησφύγετο του ήρωα στο Δίκωμο.

25. Το στόμιο του κρησφυγέτου μετά την ανατίναξη.

26 και 27. 19 Νοεμβρίου 1958: Το εσωτερικό του κρησφύγετου μετά την επίθεση των Άγγλων. Ο Κυριάκος Μάτσης νεκρός. Η χειροβομβίδα του είχε αποκόψει το αριστερό πόδι.

28. Οικία που ανατινάχθηκε από τους Άγγλους στην προσπάθειά τους να συλλάβουν τον Κ.Μ..

29. Ο τόπος της θυσίας του Κυριάκου Μάτση.

30. Στο κάτω Δίκωμο: Η οικογένεια του ήρωα μετά τη θυσία του.

31. Στον τόπο της θυσίας: Η οικογένεια του ήρωα και πλήθος κόσμου.

32. 1961: Ο Εθνάρχης Μακάριος αποκαλύπτει την προτομή του ήρωα στον τόπο της θυσίας του στο Κ. Δίκωμο. Κατά τη διάρκεια της τελετής ο τότε Πρόεδρος της Βουλής Γλαύκος Κληρίδης καταθέτει στεφάνι.

33. Μετά τη λήξη του αγώνα. Ο στρατηγός Γεώργιος Γρίβας Διγενής με τον πατέρα του ήρωα Χριστοφή Μάτση.

34. Θεσσαλονίκη, 23 Νοεμβρίου 1958: Έξω από την εκκλησία του Αγίου Δημητρίου, όπου τελέστηκε επιμνημόσυνη δέηση για τον Κ.Μ.. Κύπριοι φοιτητές με τη φωτογραφία του ήρωα και το λάβαρο της Ε.Φ.Ε.Κ.Θ..

35 και 36. Δύο εφημερίδες που αναφέρονται στον ηρωικό θάνατο του Κ.Μ..

37. 23 Νοεμβρίου 1958: Μονόλεπτη σιγή καθηγητών και φοιτητών εις μνήμην Κυριάκου Μάτση στο προαύλιο του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

38. Νοέμβριος 1958: Η Θεσσαλονίκη πενθεί το πνευματικό της τέκνο. Αμέσως μετά την αγγελία του ηρωικού θανάτου του Κ.Μ., ο λαός της πόλης, με επικεφαλής τη σύγκλητο του Πανεπιστημίου και τους φοιτητές, τέλεσε μνημόσυνο για τον ήρωα στον Άγιο Δημήτριο. Ακολούθησε σιωπηρή πορεία στους κεντρικούς δρόμους της πόλης. Κατέληξε στο μνημείο των πεσόντων φοιτητών που βρίσκεται στο χώρο του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου.

39. Η Σύγκλητος του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης σε πορεία που οργανώθηκε αυθόρμητα την επομένη της θυσίας του ήρωα.

40. Μνημείο της Γεωπονικής Σχολής του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης προς τιμήν του Κ.Μ.. Στη φωτογραφία ο Γιαννάκης Μάτσης με τη σύζυγο του Ρούλλα και το γιο τους Κυριάκο.

41. Φυλακισμένα Μνήματα.

42. Οι γονείς του ήρωα μπροστά στη Βιβλιοθήκη του Κυριάκου στο σπίτι τους.